

AV. A. GÜÇLÜ SEVİMLİ
ORTABAYIR MAH. TALATPAŞA CAD. BACADİBİ SK.
N: 1/1 K:2 GÜLTEPE/İSTANBUL
TEL: 0212. 324 77 90. 0533 760 83 75

BAKIRKÖY 13. AĞIR CEZA MAHKEMESİ
SAYIN BAŞKANLIĞINA

Dosya No:2010/172

MÜDAHİL VEKİLİ : Av. A. Güçlü Sevimli

ADRES : Adres Antettedir

KONU : Son Celse 3 Nolu Ara Kararı Gereği Dinlenecek Olan Tanık
Sadettin Tantan'a Sorulmasını Talep Ettiğimiz Soruların Sunulması Hk.

Mahkemece dinlenecek olan tanık Sadettin Tantan'a sorulmasını istediğimiz sorular aşağıda maddeler halinde belirtilmiştir.

SORULAR

1-Uzun yıllar yönetici kolluk görevlisi ve içişleri bakanı olarak görev yaptınız, Bu nedenle anayasaya ve mevzuata hakim olmalısınız. Çeşitli ortamlarda Devlete ve kanunlarına bağlı olduğunuzu belirtiyorsunuz. Bu dava çok sayıda kişinin, Devlet görevlilerince kasten öldürüldüğü ve yaralandığı iddiasıyla açıldı ve on yılı aşkın süredir devam ediyor ve sizin içişleri bakanı olarak görev yaptığınız bir dönemde işlendiği iddia edilen eylemler yargılanıyor. Bu davayı basından olsun takip ediyorsunuzdur. Öyle değil mi?

2- Mahkemenin 2 yıl önce tanık olarak dinlenmenize karar verdiğini biliyorsunuz değil mi?

3- Avukatımız aracılığı ile mahkeme ile iletişim halindesiniz değil mi? Ceza muhakemesi hukukumuzda tanık vekili diye bir düzenleme olmadığını da biliyorsunuzdur Öyle değil mi?

4-Tanıkların korunması ile ilgili, mevzuatımızda düzenlenen bir kanun var. Bu mevzuata göre gizli tanık değilsiniz değil mi? Tanık olarak dinlenmenize karar verildiği halde yasalara saygılı eski bir bakan olarak neden iki yıldır tanıklık etmekten kaçınıyorsunuz?

5- Tanıklık ettiğiniz, devlet görevlilerince işlenen insan öldürme suçunun kovuşturulduğu bu davanın zaman aşımı nedeniyle düşme durumu var ve iki yıldır sadece sizin tanık olarak dinlenmeniz için zaman kaybediliyor. Devletine ve kurallarına bağlı biri olarak bundan rahatsız olmadığınız mı?

6- Şu anda yargılama sırasında duruşmada tanık olarak dinlenmektesiniz. Yanınızda avukatınız var mı?

7- Sanıklar ve müdafileri, katılanlar ve vekilleri, basın ve izleyicilerin mahkeme kararıyla duruşmaya alınmadığı, şu anda size sorulan soruların duruşma öncesi yazılı olarak Mahkeme Başkanlığına verildiği bir duruşmada beyanda bulunuyorsunuz. Bunu mahkemeden siz mi talep ettiniz? Siz talep ettiyseniz neden?

8- Kapalılık kararının olmadığı, gizli oturum yapma şartlarının bulunmadığı, buna rağmen sanıkların , müdafilerinin ,katılanların, vekillerinin en önemlisi ise devlet görevlilerinin işlediği iddia edilen bir suçla ilgili ,toplum adına duruşmayı izlemesi gereken basının alınmadığı bir duruşmada tanık olarak yer alıyorsunuz. Bu yasaya açık aykırı usulün uygulanmasının yegane nedeni sizsiniz. Buna ilişkin beyanınız nedir? Çünkü siz kanunlara saygılı olduğunuzu söyleyen birisiniz.

9-Yargılama dosyasında mübrez, başında Jandarma Genel Komutanlığının 11.10.2000 tarih ve Hrk. 250-6-00/ASYŞ.D.CTE.Ş (312986) Sayılı Emrinin EK-A'sıdır yazan, altında Asayiş Daire Başkanı J.Kur Alb. Ali Aydın'ın ismi olan ve başlığında "Cezaevleri İnceleme Gezisi Sonuç Raporu" yazan belgede 25-30 Eylül 2000 tarihleri arasında aralarında iş bu yargılama konusu Bayrampaşa Cezaevinin de bulunduğu Marmara bölgesindeki 9 adet cezaevinin gezildiği, raporun içeriğinden bir süre sonra operasyon yapılacak olan cezaevlerinin istihbaratının çıkarıldığı, bu cezaevlerine operasyon yapıldığında bu cezaevlerinde kalan tutukluların operasyona karşı çıkıp çıkmayacağını keşfinin yapıldığı anlaşılmaktadır. Buna göre;

a-Yukarıda anılan raporun hazırlanmasını siz mi söylediniz?

b-Anılan raporu hazırlayan Asayiş Daire Başkanı J.Kur Alb. Ali Aydın 20.09.2021 tarihli huzurdaki ifadesinde "Gezi raporunu hazırlamam için Bülent Ecevit, Sadettin Tantan ve Hikmet Sami Türk'ün de katıldığı Millî Güvenlik Kurulu (MGK) 'unda karar alınıp bana bu görev verildi" dedi. Bu durumu açıklayınız. Bu MGK toplantısında başkaca hangi kararlar alındı?

c- 9 adet cezaevinin gezilmesi tarihinin 25-30 Eylül 2000 olduğu raporda açıkça yazmaktadır. 25 Eylül 2000 tarihi itibariyle ülke çapındaki hiçbir cezaevinde açlık grevi ya da ölüm orucu eylemi söz konusu

değildir. Ortada hiçbir açlık grevi ve ölüm orucu eylemi yok iken neden cezaevlerine operasyon yapılmasına yönelik olarak 9 adet cezaevinde keşif ve istihbarat faaliyeti yapıldı?

10-Yargılama dosyasında mübrez, “gizli” ibareli, 14 Aralık 2000 tarihli ve başlığında “Cezaevleri Müdahale Harekat Emri No:1” yazan belge altında sizin isminiz bulunmaktadır. Buna göre;

a-Bu harekat müdahale emrini siz mi hazırladınız veya hazırlattınız? Kim ya da kimler hazırladı?

b-Neden bu harekat emrinin altında sizin isminiz var?

c-Bu harekat emrinde EK-E olarak geçen ve “müdahale safhasında icra edilecek faaliyetler” başlıklı kısımda “göz yaşartan bomba “ kullanılacağı ve denge prensibine göre uygun “silah kullanılarak” mukavemet kırılacak yazıyor. Henüz operasyon başlamadan önce neden bomba ve silah kullanma emri verildi? Zira yukarıda da belirttiğimiz üzere belgenin altında sizin adınız yazıyor.

d- Asayiş Daire Başkanı J.Kur Alb. Ali Aydın 20.09.2021 tarihli huzurdaki ifadesinde bu harekat müdahale emrinin “Hayata Dönüş” operasyonlarının genel müdahale planı olduğunu söyledi. Altında sizin isminiz bulunan bu harekat müdahale emri “Hayata Dönüş” operasyonlarının genel müdahale planı ve emrimidir?

e-Bu harekat müdahale emrinin altında sizin isminiz olduğuna göre iş bu yargılama kapsamındaki Bayrampaşa Cezaevi de dahil olmak üzere “Hayata Dönüş” operasyonlarının başlamasının ve icra edilmesinin emrini siz mi verdiniz?

11- Asayiş Daire Başkanı J.Kur Alb. Ali Aydın 20.09.2021 tarihli huzurdaki ifadesinde “Eylül 2000 sonrası Başbakanlıkta Bülent Ecevit’in katılımı ile bir toplantı yapıldı. Bu toplantıya Hikmet Sami Türk, Sadettin Tantan ve Ali Suat Ertosun katıldı. Bu toplantıda Hayata Dönüş operasyonunun kararı alındı” dedi. Bu durumu açıklayınız. Bu toplantıya başkaca kim veya hangi kurumlar katıldı? Operasyon kararını bu toplantıda birlikte mi aldınız?

12- Asayiş Daire Başkanı J.Kur Alb. Ali Aydın 20.09.2021 tarihli huzurdaki ifadesinde “Hayata Dönüş” operasyonunun en üst düzeyde sorumluları 1 numara Bülent Ecevit, 2 numara Sadettin Tantan, 3 numara Hikmet Sami Türk ve 4 numara da Aytaç Yalman’dı dedi. Bu durumu açıklayınız. Siz, iş bu yargılama kapsamındaki Bayrampaşa Cezaevi de dahil olmak üzere “Hayata Dönüş” operasyonlarının 2 numaralı kişisi misiniz? Dönemin Asayiş Daire Başkanı J.Kur Alb. Ali Aydın sizinle ilgili neden bu beyanı vermiş olsun?

13- Asayiş Daire Başkanı J.Kur Alb. Ali Aydın 20.09.2021 tarihli huzurdaki ifadesinde “Hayata Dönüş” operasyonu en üst düzeyde İç İşleri Bakanlığı binasındaki kriz merkezinden komuta edildi dedi. Keza Yargılama dosyasında mübrez, “gizli” ibareli, 14 Aralık 2000 tarihli ve başlığında “Cezaevleri Müdahale Harekat Emri No:1” yazan belgede de operasyon için kriz merkezi oluşturulacağı yazmaktadır. Buna göre;

a-Sizin İç işleri Bakanı olduğunuz binada oluşturulan kriz merkezinden operasyon ne şekilde komuta edildi? Operasyon sürerken operasyonu kriz merkezinde kim veya kimler yönetti?

b-Operasyon sürerken operasyonun ne şekilde devam edeceği ve sürdürüleceğine dair kararları alıp operasyon yapılan ilgili cezaevlerine kim emirleri veriyordu? Bu noktadaki üst düzey görevli asker veya sivil kişi kim ya da kimlerdi?

c-Operasyon sürerken siz sürekli kriz merkezinde miydiniz?

d- Asayiş Daire Başkanı J.Kur Alb. Ali Aydın 20.09.2021 tarihli huzurdaki ifadesinde, operasyonlar sürerken operasyon yapılan cezaevlerinden operasyona dair raporlar sürekli İç işleri Bakanlığı binasındaki kriz merkezine geliyordu dedi. Siz bu raporları gördünüz mü? Gelen raporların içeriği neydi? Operasyon bu gelen raporlar doğrultusunda mı yürütüldü?

14- Asayiş Daire Başkanı J.Kur Alb. Ali Aydın 20.09.2021 tarihli huzurdaki ifadesinde, “12 ile 14 Aralık 2000 tarihleri arasında İçişleri Bakanlığı müsteşarının odasının hemen yanında kriz merkezi oluşturuldu. 12-14 Aralık 2000 tarihleri arasında burada sürekli toplantılar yapıldı. Bu toplantılara, İlgili Bakanlık temsilcileri ve Ali Suat Ertosun katıldı. Bu toplantılardaki kararlar harekat müdahale emrine yazıldı” dedi. Bu ifadeden anlaşılmaktadır ki, bu toplantılarda alınan kararlar, altında sizin isminiz bulunan dosyada mübrez “harekat müdahale emrine” yazılmış. Bu durumu açıklayınız. Altında isminiz yazan dosyada mübrez “Cezaevleri Müdahale Harekat Emri No:1” isimli harekat müdahale emri bu anılan toplantıda mı hazırlanıp netleştirildi?

15-Dönemin Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürü Ali Suat Ertosun 19.04.2022 tarihli huzurdaki ifadesinde, “ Hayata Dönüş operasyonunun yetkisi İçişleri Bakanlığındaydı. Operasyon planını İçişleri Bakanlığı yaptı. Operasyonu İçişleri Bakanlığı ve Jandarma Genel komutanlığı yaptı. Operasyonel güç İçişleri Bakanlığı ve Jandarma Genel Komutanlığıdır” dedi. Buna göre;

a-Bu beyana karşı ifadeniz nedir? Bu durumu açıklayınız.

b- Davaya konu olaya dair dönemin en yetkili kişilerinden biri olan Ali Suat Ertosun, operasyonun planını yapan da operasyonu icra eden de sizin Bakanı olduğunuz İçişleri Bakanlığıdır diyor. İş bu yargılama kapsamındaki Bayrampaşa Cezaevi de dahil olmak üzere “Hayata Dönüş” operasyonlarının planını yapan ve operasyonu icra eden sizin Bakanı olduğunuz İçişleri Bakanlığı mıdır?

16- Dönemin Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürü Ali Suat Ertosun 19.04.2022 tarihli huzurdaki ifadesinde operasyon yapılmadan önce Milli Güvenlik Kurulu (MGK) da konuşuldu dedi. Buna göre;

a-Siz İçişleri Bakanı olarak anılan bu MGK toplantısına katıldınız mı?

b-Bu MGK toplantısı tam olarak hangi tarihte yapıldı?

c-Bu MGK toplantısında neler konuşuldu? Bu MGK toplantısında hangi kararlar alındı? “Hayata Dönüş” operasyonunun kararı bu MGK toplantısında mı alındı?

d-Bu MGK toplantısına kimler katıldı?

17-“Hayata Dönüş” operasyonlarının bitirilmesinin hemen ardından 23 Aralık 2000 Tarihinde İçişleri Bakanlığında operasyonlarla ilgili olarak basına bir brifing verilmişti. Brifingde operasyonlarla ilgili oldukça kapsamlı bilgiler paylaşılmıştı. Bu brifingde siz de vardınız. Siz Brifingde “Hayata Dönüş” operasyonlarına ilişkin basına bilgiler verdiniz. Bu brifingde siz basının karşısına, 20.09.2021 tarihinde huzurda tanık olarak ifade veren Asayiş Daire Başkanı J.Kur Alb. Ali Aydın ile birlikte çıkmıştınız. Brifingde yan yana oturuyordunuz. Buna göre;

a-Böyle bir brifing yapmaya siz mi karar verdiniz? Bu brifingi siz mi organize ettiniz? Bu brifinge katılmanızı ve operasyonlar hakkında basına kapsamlı bilgiler vermenizi sizden kim/kimler ve hangi kurum istedi?

b-Bu brifingde basına verdiğiniz operasyonlarla ilgili istatistik ve kapsamlı bilgi ve raporları siz mi hazırladınız? Siz hazırlamadıysanız kim/kimler hazırladı? Bu kapsamlı bilgileri size kim/kimler ve hangi kurum verdi?

c- Bu brifingde sunum yapan Asayiş Daire Başkanı J.Kur Alb. Ali Aydın sunumunda; 12 Aralık 2000 tarihinde ilgili bakanlık ve kurum yetkililerin katılımıyla bir değerlendirme toplantısı yapıldığını, 14 Aralık 2000 günü de son koordinasyon toplantısının yapıp “Hayata Dönüş Müdahale Planının” ilgili bakanlık ve kuruluşlara gönderildiğini belirtti. Buna göre;

c/1-12 Aralık ve 14 Aralık 2000'deki toplantılar nerede yapıldı?

c/2-Siz bu toplantılara katıldınız mı? Bu toplantılara kimler katıldı?

c/3-Bu toplantılarda alınan kararlar neydi?

c/4-Bu toplantıların tutanağı tutuldu mu? Tutuldu ise bu toplantı tutanakları nerede/hangi kurumdadır?

18- İş bu yargılama kapsamındaki Bayrampaşa Cezaevi de dahil olmak üzere “Hayata Dönüş” operasyonları öncesinde operasyona dair ve operasyonun nasıl yapılacağına dair kimlerle toplantılar yapıldı?

19- İş bu yargılama konusu Bayrampaşa Cezaevindeki operasyona katılan üst rütbeli askerlerden isimlerini bildikleriniz kimlerdir?

20-“Hayata Dönüş” operasyonunun gerek karar süreci, gerek hazırlık süreci ve gerekse de icra edilişi noktasındaki rolünüz ve somut göreviniz neydi?

21-“Hayata Dönüş” operasyonunun kararını kim veya kimler aldı? Siz mi aldınız? Hükümet mi aldı? Milli Güvenlik Kurulu mu aldı?

22-“Hayata Dönüş” operasyonu sürerken yani 19-22 Aralık 2000 tarihleri arasında siz neredeydiniz? Operasyonu nereden takip ettiniz? İçişleri Bakanlığının binasındaki kriz merkezinde miydiniz?

23-Açlık grevinde bulunan mahpuslardan hiç biri hayatını kaybetmemişken Hayata Dönüş adı verilen operasyonda 30 kişi ve iş bu dava konusu Bayrampaşa Cezaevinde de 12 kişi hayatını kaybetti. Ölümünün olmaması için siz İçişleri Bakanı olarak ne tür önlemler aldınız?

24-Kapalı alanda kullanılmayacak silahlar hangi amaç ve nedenle hapishanenin içinde kullanıldı?

25- Operasyondan 8 saat önce dönemin İstanbul Barosu Başkanı Av. Yücel Sayman Bayrampaşa cezaevinde tutuklularla görüştüğünde sorunun çözülmesi olasılığı bulunduğunu Adalet Bakanına bildirmişti, bu neden kabul edilmeyerek operasyon yapıldı?

26-Aziz Ergen’i tanıyor musunuz? İçişleri bakanı olduğunuz dönemde jandarma KOM daire başkanıydı. Yazdığı kitapta sizin ”bu yargılamada tanık olara dinlenen Jandarma genel komutanı Aytaç Yalman’a “cezaevinde olaylar gittikçe tırmanıyor,Hükümet çok zor durumda. Eğer enerji bakanlığındaki yolsuzlukla ilgili operasyonu yaparsak hükümet yıkılır.Önce cezaevi operasyonunu yapalım” dediğinizi ve sizin isteğinizle Beyaz Enerji operasyonun 2001 yılının Ocak ayına kaldığını yazmıştı. 19 Aralık 2000 günü Bayrampaşa hapisanesinde tutuklularla yapılan görüşmelerin anlaşmayla sonuçlanabileceğini, tanık olarak dinlenen dönemin baro başkanı beyan etmişti. Hükümeti kurtarmak için mi hapisanelere operasyon yapıldı?

27-Operasyondan sonra yaralıların sevki neden geciktirildi? İş bu dava kapsamındaki operasyonda hayatını kaybeden Mustafa Yılmaz ve Murat Ördəkçi’nin vücuduna ve yaralarına ölüm sonrası fiziki müdahalede bulunulduğuna dair dosyada mübrez Adli Tıp raporu bulunmaktadır. Böylesi bir fiziksel müdahale neden yapıldı?

28-Yargılama konusu operasyon sırasında ilk vurulan kişi Ali Ekber Düzova’dır Ateşli silahla ve ilk vurulan kişi olmasının nedeni uyarısız başlayan operasyon anında tesadüfen malta da bulunmasıdır İkinci vurulan kişi ise Erol Arıkan’dır. Onun da vurulma nedeni aynıdır. Uyarılmadan vurulmuşlardır. Bunlar yargılama sırasında ortaya çıkmıştır. Bu iki kişi de aynı tür silahla vurulmuştur. Bu iki kişinin ömür boyu tedavi edilemeyecek şekilde sakat kalmalarına yol açan mermi vücuda girdikten sonra parçalanan bir mermi türüdür. Ve parçaları halen vücutlarındadır ve çıkarılmalarının mümkün olmadığı anlaşılmıştır. Buna ilişkin beyanlar ve tıbbi raporlar dosyadadır. Bu iki kişi ne tür bir silahla vurulmuştur? Eski bir kolluk amiri olarak bilmeniz gerekir diye düşünüyoruz.

29—Yargılama konusu operasyonda bu tür silahlar delil bırakmamak için mi kullanıldı?

30- Yargılanan eylem sonucu ateşli silah yaralanmasına bağlı olarak hayatını kaybeden tutuklu ve hükümlülerin bedenlerinde mermi çekirdeği bulunamadı. Bu şekilde delil bırakmamak için ne tür silahlar kullanıldı?

31-Operasyondan bir hafta önce Bayrampaşa cezaevinde arama yapıldığına dair tutanak dosyada mübrezdir. O halde neden operasyon gerekçesi olarak arama yapılamadığı söylendi?

32-Dosyada mübrez “Tufan” isimli Bayrampaşa Cezaevine müdahale planında ve gene dosyada mübrez altında sizin isminiz bulunan 14 Aralık 2000 tarihli ve başlığında “Cezaevleri Müdahale Harekat Emri No:1” belgesine göre operasyon baştan sona kamera ile kayda alınması emredilmiştir. İş bu yargılama konusu operasyonun görüntü kayıtları nerededir?

33-Siz ‘‘Hayata Dönüş’’ operasyonunun 19 Aralık 2000 tarihinde yapılacağını operasyondan önce biliyor muydunuz? Operasyonun 19 Aralık 2000 günü yapılacağına kim karar verdi? Operasyonun gün ve saati kararı nasıl, nerede, kim veya kimler tarafından alındı?

34-Arasında iş bu yargılama konusu Bayrampaşa Cezaevinin de bulunduğu ‘‘Hayata Dönüş’’ operasyonlarının en üst düzeyde sorumluları kimlerdir? Dönemin İç işleri Bakanı olarak siz misiniz? Adalet Bakanı mı? Hükümet mi? Milli Güvenlik Kurulu (MGK) mu?

35-Bu davada çok sayıda insanın ölümü ve bir kısmının tedavi edilemeyecek şekilde yaralanması eyleminin sanıkları olarak yargılananlar çoğunlukla erler ve erbaşlar. Eyleme karar verenler, planlayanlar ve yönetenler hakkında bu güne kadar soruşturma dahi açılmadı. Bu yapılan, sanıklar açısından adaletsiz olmadı mı sizce?

36- Adil, hukuka uygun, etkili bir soruşturma ve kovuşturma yapılsaydı size göre kimler sanık olurdu? Veya başka türlü sorarsak sanıklar yerine veya sanıklarla birlikte kimler yargılanmalıydı?

37 ‘‘Hayata Dönüş’’ operasyonlarının İç İşleri Bakanı olarak onlarca insanın öldüğü operasyonda yaşananlarla ilgili olarak sanık olabileceğiniz hiç aklınıza geldi mi?

06.11.2023

Av. A. Güçlü SEVİMLİ